

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Waerchtighe Historie Van de Martelaers Van Gorcom

Estius, Wilhelm

Antwerpen, 1604

Capittel XIII. Hoe Musius vlughtende verraden, ende van Lumme ghevanghen wierdt.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64552](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64552)

maect totte martyrie. Oock moeste hy suchten als hy dachte op die Canonick die deur sijn slappigheydt hem seluen ghescheyden hadde van dat heyligh gheselschap der Martelaeren / want hy hem seer welkende. Daer-en-bouen vernam hy met groote neerstigheydt naer de naemen der Martelaeren / op dat hy iaerlijcks den dagh hunner passien (soo verre hy noch te lijue bleue) met sulcke eere soude vieren / gheslijck hy ghewoon was te doen op de ver-iaer-dagen van Joannes Goffensis ende Thomas Mozus (der welker schilderje naer d'leuen hy by hem hadde) ende van andere Martelaeren van onsen tijdt. Ter eeren van alle welke hy als een Godt-vruchtigh Poete sekere lof-sanghen ende pyl-segginghen op handen hadde te dichten. Dese dinghen heeft mijn eyghen broeder my soo mondelinghe als in schriftte ouer-ghelouert / t'selue verstaen hebbende upt het verclaeren van eenen treffelijcken Priester / die't met sijne ooghen ghelien hadde / want hy des veur-sepden Musius leste dienaer is gheweest.

CAPITTEL XIII.

Hoe Musius vluchtende verraden, ende van Lumme ghevanghen wierdt.

Dier naer is in Hollandt gheromen de Prince van Orangien het ouer-hoofdt van der Geusen bedryf. De welke binnen Delft gecome zijnde / is van Musio naer het gewoonelijck ghebryck ter herberghen ontfanghen / niet van vriendschappe wegghen / maer upt bedwangh / het welke rijcke gheestelijcke hupsen (als was het clooster van sinte Agath) ghemeynelijcken onder-worpen zyn / van groote Princen te moeten logeren. Al-soo dan op den dagh sijner comste Musius met hem soude ten

auondt-mael-tijdt gaen/ sog heeft hem de veur-sep-
 de sijne dienaer vermaent dat hy af-legghende sijn
 priesterlijck cleedt / te weten sijnen tabbaert ende
 bonnette/ soude sijnen nacht-tabbaert aen-doen met
 eenen reys-hoedt. Want het te vreesen was dat het
 gheselschap vanden Prince die gheen Priesters en
 vermoghten / siende het priesterlijck habijt / souden
 verweckt worden om hem eenigh leedt aen te doen.
 Maer Musius heeft dat geweygert te doen/ seggen-
 de: Soude ick een man van seuentigh iaeren / upt
 vreesen pet gaen ghebeynsen/ daer de ionghers exem-
 pel aen moghten nemen? verre moet dat van my
 wesen. Ende ick en derue my niet ont sien te steruen
 die nu soo oudt ben. Hy is dan met sijn ghewoone-
 lijck habijt ter mael-tijdt ghegaen / niet vreesende
 het verwijt van sijnen priesterlijcken staet noch het
 aen-staende perijckel. Maer ghelijck-men vreesde/
 soo ist ghebeurt. Teghen het recht ende vriendelijck-
 hepdt van gastbaerhepdt/ is de weerdt van den gast
 bespot ouer de gastbaere mael-tijdt / ende met vele
 schampere woorzen ende by-naemen van de gasten
 ouer-vallen. Dese dinghen waren seer verre ver-
 scheyden vande lof-segginghe / deur de welke de
 Prince van Orangië onder sijn volck verclaert had-
 de / dat Musius was een man om Bischop te zijn.
 Dan upt al-sulcken beginsel wast licht te mercken/
 wat Musio aen-staende was. Hier-om deur raedt
 ende aen-stouwinghe van sijne vrienden / heeft hy
 hem ten langhen lesten quaelijck ghenoech tot de
 vlucht ghereedt ghemaect. Tusschen beyden heeft
 hy sijn dochters de Nonnekens / die tot sijnen laste
 stonden/ als een sozgh-vuldigh vader secretelijck in
 een camer t samen gheroepen / ende hen hertelijck
 vermaent / dat sy het Catholijck ghelooue stantaf-
 telijck souden bewaren / ende de onderlinghe liefde/
 mette

mette repnighejdt ende andere solemnele beloften ghestadighlyck souden onder-houden. Daer naer op-gheoffert hebbende het sacrificie der Missen/ende het leuent-maeckende broodt hen allen uyt-ghe-
 reycht hebbende/ heeft-se al te samen Gode beuolen:
 ende nuttende selue de reliquien dier ouer-ghebleuen waren/op dat het heylighdom des Heeren deur den honden niet en soude gheworpen worden/ heeft hy gheseght: Deur dese teyr-spyle/ ist al-soo van ndo-
 de/ sal ick gewapent worden tot het martyrie/ ende met sulcken salighen Sacrament versterckt/ en sal ick niet belwijcken. Dit ghedaen zijnde is hy uyt de stadt sijner ghebozten vertrocken/ ende ghecomen tot s' Grauen-haghe/ ghelegghen omtrent twee uren gaens van daer. Maer deur het aen-gheuen van eenen van Delft hem van bloede bestaende verraden zijnde/ is vande Geulche roouers verbolght ende ghevanghen. De Prince van Orangien dit ghehoort hebbende/ heeft hem met opene brieuen weder-om tot Delft ontboden: t'zij om dat hy vreesde dat sijn bedryf ende aen-slagh soude moghen verachttert worden deur het vermoorden van al-sulcken treffelijcken ende by pegelijcken wel bemindē man/ oft dat hy hopte deur sijn aen-gheuen te moghen geraecken aende verborghene schatten van het clooster. Dit weder ontbieden heeft den Graue van Lumme/ die all-doen in dat quartier ghecomen was (om ons propost weder-om tot hem te keeren daer wy af hadden begonst te spreken) seer ghespeten/ ende ontfunct om Musium te quellen ende om te brenghen. Daer-om ghedzeuen zijnde deur dese drij stickels: eerst deur de hoogh-moedighe verbolghentheydt op den Prince van Orangien (ghelijck wy oock gheseght hebbben ten Briel ghebeurt te zyn) ten anderen deur den haet teghen de

Pziesters (die in hem al-tijdt duerde) ten derden
 deur de geldt-gierighepdt (want hy oock seer hittigh
 was tot des cloosters schatten) heeft hy al-sulcken
 buet in allen manieren willen vervolghen. Het ver-
 moeden van sommighe was / dat dit tusschen den
 Prince van Orangien en den Graue van Lumme
 niet dan ghemaecte dinghen en waren. Het welck
 my niet en dunckt te accorderen op hen-lieder veur-
 nemen ende bedryf. Musius van deur het bevel
 van den Prince weder-om gheroepen / is van den
 Haghe naer Delft ghetrocken / sittende op een ij-
 sledde / by hem hebbende de treffelycke eer-bare ma-
 ghet Charlotte van Merwe / ende Cornelis van
 Mera / een iongh-man by-naer twintigh iaeren
 oudt / sijnen neue / die hy oock ouer de vunte ghehe-
 uen hadde. Maer als sy nu gherustelijck sonder ach-
 ter-dencken reysden / is hy van't midden vande reys-
 se by Lumme ghevanghen ghenomen / die het be-
 scheedt van den Prince van Orangien / d'welck hy
 ter-stondt tot sijner beschermenissen voorzdt-braght /
 lacchende ende versmadende wegh geworpen heeft.
 Al-soo wordt de goede man vande dienaers van
 Lumme als s'landts verrader (d'welck was de ge-
 mepne lasteringhe teghen de Catholijcken) wel vast
 ghebonden / ende met grooter snellighepdt ouer het
 ijs naer Leyden ghevoert / wesende een stadt aen de
 rechte handt wat verre ghelegghen / welcke nu in't
 Latijn Lugdunum Batavorum ghenoeemt wordt /
 dat is / Leons in Hollandt. Dit gheschiedde op den
 thienden dagh Decembz is / wesende de feest-dagh
 vande heylighe maghet ende marteleresse Culalia.
 Musius op dien seluen daghe tegen auondt te Ley-
 den binnen ghebraght zijnde / op datter soude schij-
 nen te wesen eenighe gedaente oft schijn van rechte /
 wordt als ter vier-scharen ghestelt. Daer hy ghes-
 sien

sien hebbende eenen edelman Gijlsrecht genoemt/
sone van eenen synen oudē vziendt / die van hem ve-
le beleefthepdts ende wel-daden hadde ontfanghen/
heeft ghehepscht eenighe vergheldinghe van soo vele
deughdts als hy hem getoont hadde. Maer hy met
stueren ooghen hem aen-siende / heeft gheleght:
Zijt ghy Vater van S. Agath? ick meynde datter
een stinckende monick woonde. En met dit woorde
heeft de ondancckbarighe mensche hem van daer
ghemaect. Ter-stondt wierdter toe-ghemaect
een ketterische Predicant / de welke naer dat hy vele
gheraect hadde teghen de Roomsche kercke ende het
Catholijck ghelooue / heeft den goeden man som-
mighe hoofd-stucken vande Caluinistishe leerin-
ghe veur-gehouden. Waer op Musius gheleght
heeft: Meynt ghy dat ick soo sot oft soo slecht ben/
naer dat ick alle mijn leuen langh al-soo grooten
neerstighepdt ghedaen hebbe inde H. Schryftuere te
studeren ende de boecken der hepligher Vaderen te
deur-lesen / dat ick soo lichtelijck met een cleyn win-
deken soude wijcken van het ghelooue dat ick eens
aen-ghenomen hebbe? Ghy en derft v seluen noch
my niet moede maecten. Ick sal in mijn oude da-
ghen houden het gelooue / d'welck ick een kindt zyn-
de gheleert hebbe.

CAPITTEL XIII.

Hoe hy inde ghevanghenisse ghepijnight wierdt.

TEr wijlen dat dit gheschiedde / wierdt de tijdin-
ghe ghebraght / dat Sparendam / welck was
een seer stercke hauene van Harlem / vā s' Coninghs
volck inne-ghenomen / ende t'garnison datter op
lagh t'eene-mael om-ghebraght was. Deur dese
tjdinghe de Geusen seer verbaert zijnde / hebben
goedt